

ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

НТУ «Дніпровська політехніка»

Фракиянц Кристина Едуардівна

Науковий керівник: к. е. н., доц. Комарова Катерина Володимирівна

Імідж Національної поліції України є важливим фактором, який впливає на сприйняття та довіру громадян до правоохоронних органів. Станом на грудень 2022 року мешканці України висловили довіру до Національної поліції – з 30% до 58% (баланс зріс з -14% до +45%). Про це свідчать дані опитування, проведеного Київським міжнародним Інститутом соціології (КМІС). Тим не менш, питання покращення іміджу Національної поліції України залишається дуже актуальним. Головною метою формування іміджу Національної поліції України є забезпечення довіри, поваги та підтримки з боку громадськості, що допомагає поліцейським ефективніше виконувати свої обов'язки в забезпеченні правопорядку та громадської безпеки. Сучасні виклики і загрози, перш за все гібридні, обумовлені впливом комплексу соціально-демографічних, економічних, політичних, правових, психологічних і технологічних чинників, вимагають системного реагування, адекватної трансформації усього сектору безпеки, а саме: створення безпечного середовища для існування та розвитку вільного суспільства шляхом формування та реалізації державної політики у сфері внутрішніх справ, зміцнення довіри до органів системи МВС з боку суспільства, продовження розвитку України як безпечної європейської держави, в основі якої лежать інтереси її громадян та висока ефективність усіх складових системи МВС.

Основними критеріями оцінки діяльності підрозділів Національної поліції України вважають передусім довіру населення до поліції та громадську думку щодо стану правопорядку в державі. Водночас практика співробітництва правоохоронних органів і громадських організацій засвідчує, що нині процес взаємодії поліції з населенням позитивно впливає як на діяльність правоохоронців, так і на формування позитивного іміджу в суспільстві [1].

Варто зазначити, що імідж, як цілеспрямовано сформований образ, зазвичай складається з таких компонентів:

- діяльнісний (стиль роботи, рівень спеціальної підготовки, професіоналізм, володіння формами й методами сучасного поліціювання);
- особистісний (психофізіологічні особливості конкретного працівника, тип особистості, характер, моральні та комунікативні якості);
- соціальний (моделі поведінки, норми й цінності, стиль спілкування, зв'язок з різними соціальними групами тощо).

Найважливішим фактором створення іміджу поліцейських є діяльнісний компонент, який визначають на підставі специфіки діяльності поліції та за допомогою позитивних явлень й установок про діяльність правоохоронних органів – забезпечення правопорядку, надання правової і соціальної

допомоги тощо. Зокрема, згідно зі ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію», завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах: 1) забезпечення публічної безпеки і порядку; 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства й держави; 3) протидії злочинності; 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [2].

Значущість особистісного компоненту іміджу поліцейського складно переоцінити в характеристиці будь-якого іміджу. Це рівень інтелектуальних здібностей, індивідуальні особливості мислення й інші психічні пізнавальні процеси (сприйняття, пам'ять, увага, мислення), мотивація до діяльності, емоційно-вольова сфера особистості, моральні якості, спрямованість і культура поведінки працівника поліції. Поліцейський повинен володіти такими важливими якостями, як: фізична підготовка; критичне мислення; розсудливість; навички вирішення проблем; комунікативні навички; сильний моральний характер; почуття етики; співчуття, емпатія та повага до інших; відданість громаді; сильна ініціатива та наполегливість; терпіння і толерантність, стресостійкість, психологічна готовність до несення служби в екстремальних ситуаціях.

Варто також вказати на роль соціального компоненту іміджу суб'єктів поліцейської діяльності, що охоплює набір візуальних способів впливу на громадську думку. Взаємодія поліції з громадою, налагодження добрих стосунків та підтримка ефективних каналів комунікації також може сприяти формуванню позитивного іміджу поліції. Це також може підвищити довіру громадськості та підзвітність за рахунок збільшення прозорості діяльності поліції, в тому числі через публікацію показників ефективності та результатів роботи. Крім того, взаємодія з організаціями громадянського суспільства, засобами масової інформації та іншими зацікавленими сторонами може забезпечити можливості для зворотного зв'язку, оцінки та конструктивної критики та сприяти постійному покращенню іміджу Національної поліції України.

Невід'ємною частиною сучасного світу є цифрова трансформація всіх форм суспільного життя. Застосування за можливістю електронних ресурсів відбувається в Національній поліції України шляхом впровадження мобільних додатків, вироблення механізмів оплати штрафів, подання звернень онлайн, удосконалення діяльності call-центрів поліції, та інше. Саме тому сучасний поліцейський має вільно орієнтуватися в поліцейських мобільних додатках, бути обізнаним і вміти застосовувати їх у професійній діяльності. Оперативне вирішення поставлених завдань за допомогою електронних ресурсів та гаджетів позитивно впливає на ефективність діяльності Національної поліції, а відповідно і на її результат – позитивний імідж поліцейських [3]. Основним завданням цифрової трансформації є: безпечна країна – комплексне впровадження системи цифрових та інформаційних технологій, створення та розвиток системи відеоспостереження та відеоаналітики; розвиток та удосконалення

інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України».

В умовах реформування суспільного життя та переоцінки цінностей ефективність виконання завдань, покладених на працівників поліції, залежить не лише від їхньої спеціально-юридичної підготовки, але значною мірою і від повноти засвоєння ними фундаментальних етичних принципів і цінностей. Ступінь усвідомлення працівником поліції своєї місії служіння закону, істині й добру, справедливості й гуманізму залежить від закладених правових, моральних та естетичних цінностей, їх практичного взаємозв'язку. Відповідний рівень морально-естетичного розвитку спеціаліста разом із професійними знаннями, вмінням та навичками є невід'ємними компонентами професійної зрілості працівника.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що імідж поліцейського – це комплексне динамічне явище, яке потребує постійного удосконалення. Постійне удосконалення механізмів формування позитивного іміджу поліцейського необхідне для підвищення рівня соціальної довіри. Напрямами розвитку позитивного іміджу поліцейського доцільно вважати: удосконалення системи професійного добору та професійної психологічної підготовки працівників; впровадження ефективних комунікаційних технологій; формування корпоративної культури Національної поліції України; удосконалення організаційних механізмів забезпечення реалізації гендерної політики. Реалізація запропонованих заходів сприятиме поліпшенню іміджу працівника поліції, авторитету і поваги до Національної поліції.

Перелік посилань

1. Мартенко О. Л., Охріменко І. М. Психологічні детермінанти формування іміджу поліцейського. Юридична психологія. 2021. № 2 (29). С. 20 – 27.
2. Про Національну поліцію: закон України від 02.07. 2015. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
3. Розгон О.Г. Імідж поліцейського як складник його професійної діяльності. Прикарпатський юридичний вісник. 2020. Вип. 6(35). С. 149 – 152.